

DANILO BLANUŠA

(1903—1987)

Danilo Blanuša, rođen 7. prosinca 1903. g. u Osijeku. Završivši studije u Beču 1934, doktorirao je i habilitirao se 1943. g. na Tehničkom fakultetu u Zagrebu. Od tada se posvetio znanstvenom, nastavnom i društvenom djelovanju najvišeg dometa. Postigao je obilje izuzetnih rezultata trajne i neprolazne vrijednosti, koji ga svrstavaju među najistaknutije pregaoce i istraživače u području egzaktnih znanosti.

Vrlo istaknuti znanstveni opus akademika Danila Blanuše, objavljen u pedesetak znanstvenih radova, odnosi se na područje egzaktnih znanosti i njihove primjene. Postignuti izuzetni rezultati, posebno na području teorije Besselovih funkcija, specijalne i opće teorije relativnosti, naročito u području relativističke termodinamike, i fundamentalni rezultati u vezi sa smještavanjem eliptičkih i hiperboličkih prostora u određene Euklidove, Riemannove i Hilbertove prostore, izdigli su D. Blanušu u red vrlo istaknutih i poznatih znanstvenika u svjetskim okvirima.

Kao sveučilišni nastavnik (redoviti profesor od 1949. g.) kroz dugi niz godina, od 1943. g. do umirovljenja 1976. g., akademik Danilo Blanuša jasnom i preciznom riječi u uzornim predavanjima niza matematičkih kolegija izvršio je odlučan i presudan utjecaj na stručno i znanstveno formiranje mnogobrojnih generacija studenata Tehničkog, odnosno Elektrotehničkog i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Tome je znatno pridonio i njegov, u svjetskim razmjerima istaknuti, gotovo monumentalni, udžbenik-priručnik »Viša matematika« u 4 dosad izišla dijela na gotovo 2500 stranica, udžbenik koji, nažalost, zbog pogoršanja zdravstvenog stanja autora, još nije objavljen u završnom dijelu.

Akademik Danilo Blanuša ima i neprocjenjive zasluge za znanstveni, stručni i kulturni napredak naše sredine i time što je obavljao i niz važnih i odgovornih funkcija. Bio je dekan Tehničkog fakulteta šk. god. 1955/56, dekan Elektrotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu šk. god. 1957/58, predstojnik Zavoda za primijenjenu matematiku na tim fakultetima od 1949. g. do umirovljenja 1976. g., a bio je i predsjednik i član mnogih znanstvenih i stručnih tijela i komisija koje su se bavile

određenim znanstvenim, stručnim i pedagoškim problemima s područja egzaktnih znanosti i njihove primjene. Posebno treba istaknuti njegov aktivni udio u radu i djelovanju Društva matematičara i fizičara SR Hrvatske, i to kao predsjednika, i kao člana uredničkog odbora »Glasnika«, i kao jednog od najvjernijih aktivnih sudionika kolokvija Društva. Nadalje, njegovo je aktivno djelovanje u početnoj fazi života Instituta »Ruđer Bošković« mnogo pridonijelo brzom napretku i uspješnom djelovanju, pogotovu u teorijskim disciplinama, toga poznatog Instituta.

Danilo Blanuša izabran je za člana dopisnika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1952. g., a za redovnog člana 1958. g. Kao tajnik Razreda za matematičke, fizičke i tehničke znanosti 1972—1978, mnogo je zadužio svojim vrlo primjerenim djelovanjem i Razred i članove. Akademik Danilo Blanuša izabran je 1970. g. za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umjetnosti i za dopisnog člana Austrijske akademije 1974. g.

Naša se sredina nastojala odužiti akademiku Danilu Blanuši za njegove izuzetne doprinose i nizom nagrada i odlikovanja. Posebno ističemo Nagradu »Ruđer Bošković« 1960. g., Nagradu grada Zagreba 1967. g., Nagradu za životno djelo 1974. g., Orden rada s crvenom zastavom 1965. g., Orden zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom 1975. g.

Smrću akademika Danila Blanuše iz naše je sredine nestao veliki znanstvenik i eminentni profesor, istraživač izuzetnog intelekta, koji uz najvišu apstraktnu misao nije zanemario ni praktičnu primjenu znanosti. Nestao je iz naše sredine dobar i human čovjek, pouzdan prijatelj, čovjek vrlo pronicljivog duha, pun humora i prisnosti, čovjek koji je uz znanstveni i pedagoški rad izuzetnog dometa u egzaktnim disciplinama pokazivao i zanimanje za mnoga područja kulture i umjetnosti. U našoj znanstvenoj i kulturnoj sredini ostala je smrću akademika Danila Blanuše velika i bolna praznina. Dok se njegovo ime pridružuje plejadi velikana znanosti, nama preostaje da s tugom u srcu, s najdubljim poštovanjem i zahvalnosti zadržimo živu i trajnu uspomenu i sjećanje na njegov izuzetni lik i njegovo impresivno djelo.

Zlatko Janković

Damilo Blanuša

